

DISERTATIUNE

despre Reuniuni preste tot, si in specaletate despre Reuniunile in sciintie si arti leberali, tinuta cu ocaziunea adunarei literarie insocirei de calificatiunea junimeii romane — in Urbeamare 22./10. Maiu 1853 de Iacob Brendusianu, juristu.

Viribus unitis. Symbolum Augustissimi Invictissimique Imperatoris Austriae Francisci Iosephi I.

(Urmare.)

2) *Despre Reuniunile propositore in arti liberali.*

Ce se tine de Reuniunile propositore in arti liberali: despre acestea este de insemnat ca precum e indiestrat genul omenesc de la insasi natura cu nescie insusiri si organe asiediate in un ordine miraculos: asia se desvolta in el si aplecarea spre deschilinite ramuri de cultura. — Acestea ramuri d'antain in tot obiectul numai in mic s'au putut aretare, ci in decurgerea seclor tot s'au mai calificat si latit: caci, crescand curiositatea omenesca spre a vedere produse tot mai perfecte si mai perfecte, s'au inmaltit si numarul genielor aplecate a escelere in producerea obiectelor diverse, si tot insul s'au nesuit a fire conosciut si reconosciut in societatea omenesca. — Acesta impregiurare, ce altcum e firisca, au produs tote artile, fie acelea pentru lipse neincungiuravere, s'au numai pentru deleptatiune si formarea gustului omenesc. — Din instimt naturale au provenit dara in lume si artile liberali, s'au poesi'a, ca correge deleptand. — Inse avend si poesi'a mai multe ramuri, eu numai despre pictura voiu se pomenesc cumca: precum si au in fluinti'a s'a Reuniunile propositore in sciintie, in lucrurile sciintiale a le omenimei: asia si-o au si

celea propositore in arti liberali in formarea esteticii s'au infrumsetirei omenimei. — Oare ce ar fi de Lumea acesta se fie in ea numai materia nepolita?! Prebine ne areta mai multe parti ale lumii noue si vechie — ar fi o selbatecia adeverata; — ca numai sciintiele si artile liberali formedia omenimea. — Fara de pictura p. e. n'am vede raritatele lumii, nu ii-am pute sustinere in asi'a vivide colori pe cei cari ai nostri, nu s'ar escita in asi'a mesura in noi relesiositatea, lucrul cel mai delicat al omenimei, si n'am vede pe eroii natiunelor si ai Lumii, in privinti'a caror'a escitedia in noi curiositate istori'a; cu un cuvent nu s'ar pote indupleca omenii in asi'a mesura la concurentia cu predecesorii lor; acestea tote prin producerea idealitatilor, ce nile procuredia piptur'a, se efeptuese. — Si ore pote se perfeptiunare si acesta pr'in sirguintia privata? eu cred a nu me insielare, aserand si aci ce disseiu mai sus despre emulatiunea si concurenti'a d'in Reuniunile sciintiale. —

Dupa tote acestea mi remane se aret:

a) incurgerea, ce au esercitat'o Reuniunile in sortea natiunelor.

Cui se nu-i fie conosciut d'intre OO. AA. semnalul Augustissimului, Neinvingeverelui, si preinduratului nostru Monarc si Imperatoriu al Austriei Francisc Iosif I. ce suna: Viribus unitis = cu poteri unite?! nu creda nimene ca acest semnal se fie numai o espresiune desiarta! de la realisarea acestui depinde tot ce e maretiu in pace si resboiu. Inca o data dic ca multimea Reuniunilor areta marimea statelor. — Unde sta adi Britanni'a mare, ce cand-va era vetra ticalosiei si numai patri'a Irilor subjugati cand de o potere d'in afara, cand de alta?! Ea adi e corun'a statelor acestui pament, unde-su constrense atat avutiile materiali, cat si intieptiunea d'in tota lumea, si si intinde aripele

poternice preste tóte cinci partile uscátului; ci-contribuédia mai toti ómenii; comparand marfe de la ea, ce le indesa mai pr'in tóte statele pamentului. — Si óre marimea acést'a de la guberniul ei purcéde? nu, acést'a purcéde de la Reuniunile ei celea potérnice si numeróse, cari intra d'antaiu cu negociatori'a in locurile streine si dupa aceea facúra pr'in acelea state pe sam'a guberniului anglu, cum au facut — se retac altele — in Indi'a de resarit. Si intreb: de cand s'au inceput marimea acestui stat? Oare nu d'in timpurile lui Alfred cel mare, cam pe cand se infiint'a „Societatea regia“ ce dédera primul instiint spre a realizare mai multe Reuniuni si in alte ramuri de ocupatiuni? — — Pe Franci, nu univérsitatea Parisiana ii redica? nu cea le dedura stim'a mai antaiu se stralucésca in glóri'a in care se afla adi? — Cine nu va sci cumca Italianii cu univérsitatile lor isbutisera in secliele de mediloc de maestrii sciintielor si ai culturai celei mai de frunte, pr'in cari se cresceau idoli pe sama altor natiuni, si barbati aducatori de legi pr'in alte state? — Pr'in ce devenira Germani'a la gradul in care se afla adi atat in privinti'a sciintielor in tóte ramurile acestor'a de pe sub sóre, cat si in urm'a lor in privinti'a bunestarei materiaria? Istori'a ne arata, ca pr'in nemic mai vertos decat pr'in societatile celea multe erudite, si pr'in alte feliuri de Reuniuni. — Unde au fost cand-va mai puternice Reuniuni, decat a cetatilor hanseatece? —

Ma, se me intorc mai pe aprópe. Ungurii, cari tinura poterea d'in acést'a Tiéra de coruna in mainile lor de la anul dupa Cristos 889 pena in anul 1849, August 13. s'au in decurgerea alor 960 ani, pe lenga tóte ca putea dispune cu miliónele popórelor conlocuitoére, óre meritédia a fire pomeniti? Oare nu perde totul in intielesul sciintial si cultural asemendu-se cu alte popóre, ce au cultivat sciintiele mai de demult? pena cand nemuritoriul cardinale Petru Pazman nu aredicà univérsitatea Tirnavense; si mai ales pena cand contele Stefan de Széchény nu púsera temeiul unei Reuniuni erudite; — pr'in a cui exemplu insufletindu-se si mai multi, éta ca natiunea magiara incepura a innaintare cu pasi gigantici mai in tóte ramurile culturai intr'atata: cat, si tóta intieliginti'a altor natiuni conlocuitoére, imbetata de spiretul culturai magiare, ca de a celei mai de aprópe, — cu putina eluatiune — uitandu-se de totul de datorinti'a s'a natiunale, se dódere de magiara.

Asià e, si tot mai dic o data, ca Reuniunile arata marimea natiunilor, precum celea pentru spiritul materialismului in avutia, asià celea pentru propasirea in sciintie in cultura sciintielor; — éra, fiind ca sciinti'a tot de una preponderédia in asemenetiune cu materialismul, state adeverat mari, precum si natiuni adeverat culte numai acelea se pot numi, unde infloresc si sciintiele. Obiectele materiariale singure nu se pot amesurare cu spiritul Reuniunilor sciintifice in intrebatiunea culturai natiunale. — Esemplu via e Romani'a si Moldavi'a; in acestea dóa Principate romane asemenea ca pr'in alte tiéri se afla boeri avuti, si canale formóse de castigat avutie, ci totusi lips'a culturai natiunale, si a binelui public sbiara la urechiele tot binesemitoriului; se véde ca n'au avut Reuniuni literarie, ca Dieu! n'au o univérsitate, ma ce e mai mult, n'au pré avut pen' acum macar o scóla de Dómne ajuta. Cu sete ascépta tot voitoriul de binele acestor Principate ca numii de: Barbu D. Stirbei si Alesandru Ghic'a, domnitori adi, se stralucésca pe viitoriu in Istori'a acestor Principate si in privinti'a supliintiei acestei scaderi, atat de semtite de tot Romanul animos, si doritoriu de cultura adeverata. — Dómne! cat de innapoi reman aceste Principate in asemenetiune cu un teritoriu asià de mare d'in Germani'a, unde pe atata loc, si cu atatea canale de venit s'ar fi realizat mai putinu 4—5 univérsitati, si alte cate si mai cate institute luminátore, si inavutitóre de Tier'a!!!

Cu celea dise pen' acum, cúget a fire aratata destul incurgerea, ce esercitédia si au esercitat'o Reuniunile, mai cu sama celea literarie, in sórtea popórelor: — mi mai remane dara se aret inca:

b) incrediamentul ce au fost asediat tot intr'una in anim'a popórelor in privinti'a Reuniunilor literarie, ca in privinti'a unor autoritati mai sublime. Deci:

Drept ca tot omul e indiestrat de la dieire cu un spirit, s'au cu o intieptiune, ce se manifestédia in un talent estindiver pena la mirare preste conosciinti'a tuturor obiectelor; — inse en se aruncam o cautatúra preste celea 1000 milióne, — cam la cat se pune cu calcul mediu, numerul ómenilor ce clatinédia si traiesc pe acest pament, — si se cautam la acesti omeni ca la un trup; éra dupa aceea se analisam esistinti'a tot membrului d'in acest

trup: si indata ni se va ivi omul singuratec in relatieune cu multimea minnata, ni se va ivi scopul cel are tot insul in relatieune cu ceilalalti; — caci: d'in ce sta omul? fara tóta ambiguetatea sta d'in spirit si trup, — asià dara sta si d'in trup; si aci este impededarea, aci este fantana debilitatilor, acést'a e caus'a, de cea mai mare parte a omenimei in celea spirituali, asià dara si in celea sciintiali, se lasa a fire condusa de altii, numai ca ea se nu fie turburata, se nu fie constrinsa in situatiunea s'a materiara, s'au este aplecata a cugetare despre celea sciintiali cu muntea altu-i, au mai bine dicund: „mai bine a crédere decat a vedére. — Inse mai este si alta causa si inca importanta, adeca: muntea omenésca, lasata de sene si nepolita, intr'atata e constrinsa si intunecata, cat de totul se cufunda in giurul seu materiariu; de unde urmédia — ca — muntea omenésca se prevéda adeverul, si se conósca cu acuratétia intemplanile ce sunt in legatura strinsa cu lumin'a adeverului, are lipsa de frecature imprumutate, de esperintia, si de temp lung spre a se cugetare despre tóte fáptele cate s'au desfasurat, se desfasurédia, si se vor puté desfasurare pr'inte omeni. Ei, ci fiind-ca omul materialist nu e aplecat pré cu buna vóie a se deprindere cu objete atat de uscate, ma fiind construit precum vediúram mai sus si d'in trup déver, are lipsa neincungiurávera de materialism si spre nutritrea acestui trup, ce inca nu e in posesiunea tot insului; — asià dara sciintiele ereman parte pentru lips'a materialismului, parte pentru lips'a aplecarei ce se cere catra densele. Inse totusi pe lenga tóte acestea omenimea pretinde conducere ca altcum n'ar poté sustare, si n'ar poté innaintare catra scopu-si ce este perfeptiunea; — de unde dara firesce urmédia ca conducerea ei sciintiarua se se ingreuédia pe umerii acelor'a mai putini d'entre membrii ei cari s'au deprins cu sciintiele, si s'au sertvit pentru castigarea acelor'a; — ci, fiind-ca tot omul e om, si si cel mai dedat in sciintie inca e espus in mai mica, s'au in mai mare mesura debilitatilor omenesci, intr'o forma s'au alt'a e unilateral, intr'un objet s'au altul é mai necunoscut: — asià dara de si póte face mult si un om singuratec in lucrurile sciintiarie, ci fiind debilitatile omenesci mai sus enumerate, mai tot insului conosciute, de sene urmédia ca un om singuratec nu póte lucrá cu atata nepatara, cu atata ingrigire in tóte ramurile sciintiale, ca o Reuniune, ca o

societate, unde nu numai se produc fructe de a le genielor omenesci, ci acelea se si desbat dupa muntea sanetósá, si dupa sciintia si esperintia a lor mai multi barbati intielepti, si scientifici; — apoi singura autoretatea acea, pe care e basat un op edat, s'au un principiu statuit pr'iu o Reuniune literaria, inca si-are impresiunea s'a. — Acést'a e caus'a, de conducerea supréma a lucrurilor sciintiali n'au potut, nu póte nici adi a nu fire reprezentata pr'in Reuniunile literarie; — de aci urmédia ca omenimea in tóte rámurile sciintielor fórte pe usior s'au aplecat si se apleca principiilor ce sunt basate pe autoretatea Reuniunilor; si de aci dara si incrediametul mai sus pomenit.

Incheiere.

Dupa ce din celea mai sus atinse tot insul s'au potut convinge despre adeverul ce am voit se'l probedin, cumca: marimea statelor si a natiunilor mai ales pr'in multimea Reuniunilor se manifestédia; — se mai arunc o vedére si preste misera-meia natiune, se ved: cum sta ea in privintia Reuniunilor preste tot, si in specealitate in privintia Reuniunilor literarie?

Dorere! aci mi-trec cuvintele, ca nu sunt fapte pe cari se le pot basá. De me latiescu cu vederea preste teritoriul cuprins de Romani, ved innantea ochilor o massa de popor in numer mare, ce sta in gur'a orcánului de resarit, pe care de si nu-a arde si nu-a innéca Samumul Desiertului arabic, inse a intóneca de totul cetatia marei négre, si si cata cultura si sciintia s'ar legá de ea de catra apus acea a súrupa somnul cel dórme mai de mult de o mie de ani, in care restemp n'au potut a nu remanere innapoi de celea lalte popóre civilisate a Europei. —

Deci, despre Reuniunile Romanilor d'in Principate atata se póte dice cat mai nemic; — cu atat mai putin despre a celor'a d'in Turcia, si Besarabi'a; d'entre tóte — nevoind mai pe larga pomenire despre societatea pentru latirea sciintielor naturale renumita in Iasi, a cui membrii sunt membrii sent multi streini, ales germani — mai cu sama ne trage attentionea spre sene Reuniunea literaria, si editóre de carti, tot d'in Iasi intemeéta acum mai de aprópe sub domnirea bravului Principe Alesandru Ghica, care cat folos se vede a facere de o parte, si cata lumina a revérsare preste mass'a poporului Roman, cu produsele si sciintiali,

si cu conlucrarea-si in intielesul culturei: de alta parte mai pe atata scadere si detrágere va se-a urmédia, ne lucrând, si ne scriind cu literele romane strabune, ci cu celea cirilice, ce tin in catusie straine limb'a, si împédeca cultur'a adevérata. —

Ce se tine de noi cei situati in Monarchi'a austriaca, despre cari cu sumeti'a pot dice, ca inca d'intre toti Romanii ne aflam in cea mai favoravere pusetiune, — atat in privinti'a drepturilor dupa cari sentem gubernati, cat si in privinti'a libertatei, in intielesul carei nu ne este inchis nici un canale, pr'in care neam puté cultivà, si am poté innaintare in sciintie — viéti'a nóstra inca e préscurta; ca de am luà intre tempul, de cand au binevoit Ddieu a ne asiediare sub blandele aripi ale Augustissimei Case Absburge-Lotharingice, inca n'ar fi prélung, ca se ne fim potut scuturare de ticalosi'a in care ne apasara tempurile de mediloc; daru apoi de vom cugetá ca si de la inceputul Domnirii preste noi a Augustissimei Case Absburgece ne stétere in cale o constitutiune care ne despoiéssera de tóte drepturile, cu un cuvent, in cat numai innante de acést'a cu 4—5 ani, dupa ce s'ar fi restauratu pacea, capetaram drepturi egali, si asià numai de 4—5 ani traim, de cand cuventul Imperatesc, ca un Anger aducatoriu de viéti'a, spuse sentinti'a si preste noi ca: voesce se traim; — óre este mirare ca n'avem Reuniuni? Nu e mirare, ci e mirare ca de un temp de 5 ani, decand prostriga cuventul Imperatesc si libertatea nóstra egala cu celea lalte ginte conlocuito're, vedem mai multe semne de viéti'a in noi, si mai multa innaintare in cultura si sciintie, decat — pot dice — innante de acea intr'un temp de o mie de ani. — De atunci vedem si noi condice de legi in limb'a nóstra, vedem mai multe catedre romane; — si vedem pe urma „acésta insocire de calificatiune“, care alt cum in sene e mica si nepotintiósá, — nepotintiósá a) ni materialism, fiind ca cu eluatiunea alor cati-va mai zelosi — nu e spriginita de ajutorintiele Romanilor, pentru a caror lipse cultura ali cu atata sete voesce dupa poteri-si a lucrare; si nepotintiósá b) in intielesul sciintial, fiind compusa numai d'in nisce capete neesperte si ne spriginite d'in alte locuri: ci tótu si d'in anime fragede, ce au sciut, sciu, si invéti'a se scie si pe viitoriu bate pentru Tiéra si Imperat, pentru binele de comun, si pentru iubirea sciintiei si a culturei in intielesulale strins. luate.

Noi drept ca n'avem institute si Reuniuni mari si multe, inse sentem deobligati si pentru celea putine si míce. Provoeam dara pe Romani ca pe confrati, d'in datorintia natiunala, se spriginésca ce si cat au, si avend ertare a-si mai redicare, se si-aredice dupa potintia si altele; — éra fiind ca sentem asiediati sub aripele unui guberniu bland, care e aplecat a ne spriginire tóte scópurile nostre cari si altcum ca tóte celea romanesci — sent innocinti, cu sete si d'in anima voiu sa dicem: se viédi'a acel'a a carui semnal e: Viribus unitis = cu poteri unite, ce esce si al nostru, se viédi'a Imperatul!!!

P L O P U L.

Eu aveam un plop de vale
Verde ca un smarandel;
Trecatorii stand in cale
Inopta catand la el;

Insa tótna a venit,
Plopul meu s'a vestejit,

Daca Printiul ce domneste
Ar fi vrut a mi'l schimba
Pe coróna ce domneste
Ca un sóre 'n fruntea sa,

Inca nu asi fi schimbat
Plopul meu ce s'a uscat.

Varfui peste stanci pletóse
De departe il vedeam,
Si 'nnoptand prin vai ripóse,
Dupa el me indreptam;

Insa tótna a venit,
Plopul meu s'a vestejit.

Daca tenera Domnitia
Plopul meu 'mi ar fi cerut
Dandu'mi dulcea ei guritia
Sépte ani ca s'o sarut,

Nici atunci eu n'asi fi dat
Plopul meu ce s'a uscat!

D. B.

ПАТЕНТЪЛЪ ДИМПЕРЪТЕСКЪ

din 29. Маѣс к. н. 1853

ка тѣрѣс пентрѣс мареле прѣнцинатѣ ала Трансѣлваніеѣ, прѣн каре се дѣтподсѣе пентрѣс Цѣра ачѣкта де корѣнтъ кондикѣа леѣилорѣс шѣверсале четѣуѣнтъ дѣн 1. Існѣс 1811, ка маѣ тсале цертсѣрѣс, шѣ декарѣсѣрѣс маѣ деапрѣне, шѣ ка о адашѣре а ординѣисилорѣс, че аѣ маѣ спматѣ дснѣс ачѣеа, шѣ се ва псѣе дѣн лѣкарѣе дела 1. Сентѣбре 1853 к. н.

(Дѣтаре дѣн Нѣмерѣс трекѣтѣс.)

Арт. VIII. Дѣн зѣрмареа рѣстрѣнѣерѣилорѣс, че равѣс дѣрѣтѣлѣ прѣватѣс прѣн леѣиле де фѣнанѣис шѣ камералѣ, сѣнтѣс маѣ ка сѣмѣс ачѣеле дѣрѣтѣрѣс шѣ овлѣгѣдѣиснѣ, каре се атѣнгѣс де плѣтѣреа ка ванѣ, а се жѣдека дѣнѣс патентѣлѣ че сѣа словозѣтѣс дѣн 1. Авѣгѣстѣс 1812 шѣ 1. Існѣс 1826, прѣкѣнтѣс шѣ дѣнѣс портѣеле, че се афѣлѣ дѣн адашѣре сѣвтѣс Nr. 83 дѣн 2. Існѣс 1848, шѣ дѣнѣс чѣлѣлалѣе портѣе, че сѣаѣ етѣисѣс ка прѣвѣнѣдѣс ла ачѣстѣс овѣектѣс.

Арт. IX. Дѣн интенѣиснеа ла овлѣгареа де платѣс дѣн ванѣ, аре се рѣтѣнѣс шѣ маѣ деапарѣе не лѣнгѣ хотѣрѣреа, ка ачѣеѣа прѣпрѣтарѣс, ка а кѣрорѣс прѣпрѣтарѣе есте легатѣс о зѣварѣалѣтѣе, че акѣтѣа сѣа рѣдикатѣс, сѣс пѣтѣс стѣрѣнѣе не дрѣтѣлѣс прѣчѣдѣрѣеѣс жѣдекѣторѣштѣ ачѣеле капѣталѣе, че сѣаѣ дѣнпрѣштѣгатѣс пѣнтѣеа лѣнеѣс лѣс Існѣс 1848, — ка есчѣенѣиснеа полѣделорѣс че прѣвѣнѣс дѣн атѣнѣѣереа комѣрѣчалѣе, — шѣ не лѣ сѣаѣ рѣнѣнѣчатѣс, шѣ нѣматѣс интерѣселе леѣѣисѣе, че дѣнкѣс не сѣнтѣс плѣтѣе.

Арт. X. Дѣн портѣеле асѣпра кѣсѣторѣеѣе персѣнѣелорѣс, че сѣнтѣс сѣвѣнѣсе жѣрѣсѣкѣѣиснеѣс мѣлѣтарѣс, шѣ асѣпра жѣрѣсѣкѣѣиснеѣс лорѣс дѣн прѣчѣселе лорѣс де кѣсѣторѣс, не се скѣмѣс нѣмѣка прѣн артѣкѣлѣлѣс III. шѣ IV. ала ачѣстѣсѣс патентѣс.

Токмаѣ ашѣа рѣтѣнѣс шѣ тѣе чѣлѣлалѣе портѣе деосѣвѣте, че констѣаѣ пѣнтрѣс статѣлѣс мѣлѣтарѣе, шѣ пѣнтрѣс персѣнѣеле дѣѣтѣрѣе де корпѣлѣс мѣлѣтарѣе, шѣ аѣ прѣвѣнѣдѣс ла дрѣнтѣлѣс прѣватѣс, дѣн потѣреа сѣа, шѣ аѣ а се пѣзѣс ла трѣвѣле де дрѣнтѣс че се ворѣс лѣа де дѣнселе сѣѣс ка дѣнселе, де шѣ дѣн кондикѣс не се дѣндрѣнтѣс апѣратѣс ла еле.

Арт. XI. Трѣвѣле де комѣрѣчѣс шѣ полѣде се ворѣс жѣдека дѣнѣс деосѣвѣтелѣе леѣѣс де комѣрѣчѣс шѣ полѣде, дѣн кѣтѣс ачѣестѣс дѣверѣѣеѣе дела портѣеле кондикѣеѣс чѣвѣлѣс.

Асѣпра конкѣрѣсѣлѣс шѣ прѣчѣдѣрѣеѣс лѣс ворѣс зѣрма деосѣвѣте ординѣиснѣс.

Арт. XII. Дѣн конформѣисне ка прѣнципѣлѣс (§. 5. ала кондикѣеѣс) ка леѣеа сѣс не лѣкрѣ дѣндерѣнтѣс, сѣс не аѣве нѣчѣс ачѣстѣа кондикѣс де леѣѣс инфѣлѣнѣдѣс асѣпра ачѣелорѣс лѣкрѣрѣс, каре аѣ прѣчѣсѣс зѣлеѣс, дѣн каре дѣнчѣе потѣреа легѣтѣорѣс а еѣс, шѣ асѣпра дрѣнтѣрѣилорѣс, че сѣнтѣс кѣштѣгѣатѣе дѣнѣс леѣѣе де маѣ пѣнтѣе.

Аѣчѣс дѣнѣс афѣлтѣс ка кале а ординѣа чѣле зѣртѣорѣе :

1. Чѣрте асѣпра валѣрѣеѣс кѣсѣторѣеѣе ла крединѣиснѣс жѣдовѣштѣс, сѣнтѣс а фѣс жѣдекатѣе де жѣдекѣторѣеле чѣвѣлѣс, каре аѣ а деѣде ачѣс (арт. IV.), тогѣдеаѣна дѣнѣс леѣѣе, че аѣ констѣатѣс дѣн тѣмпѣлѣс, кѣндѣс сѣа контрѣсѣс кѣсѣторѣа.

Чѣртѣеле асѣпра деосѣачѣерѣеѣс кѣсѣторѣеѣе ла крединѣиснѣс жѣдовѣштѣс, шѣ асѣпра деосѣрѣдѣреѣе де патѣс шѣ тѣасѣс, каре ла дѣнчѣенѣтѣлѣс актѣвѣтѣгѣдѣеѣс кондикѣеѣс де леѣѣс сѣнтѣс аминѣатѣе, се ворѣс жѣдека дѣнѣс леѣѣе де маѣ пѣнтѣе, ѣарѣс чѣртѣеле де фѣлѣлѣс ачѣстѣа, че се ворѣс еска маѣ тѣрѣзѣс, аѣ сѣс се хотѣрѣескѣс дѣнѣс портѣеле, че се кѣпрѣндѣс дѣн ачѣстѣа кондикѣс, де арѣс фѣс кѣсѣторѣа дѣнѣеѣатѣс орѣс дѣн че тѣмпѣс.

2. Леѣѣе де маѣ пѣнтѣе, каре детѣрѣмѣнѣаѣс фѣлѣзѣрѣтѣс дрѣнтѣлѣс де ашѣс алеѣе прѣкѣзѣратѣорѣс, рѣпрѣсѣнтѣанѣдѣс дрѣнтѣрѣс, де а се овлѣга шѣ а дѣсѣзнѣе асѣпра авѣзѣеѣе сѣле, ка прѣвѣнѣдѣс ла трѣпѣта вѣрѣстѣеѣс шѣ ла ѣенѣс, се пѣзнѣс афарѣс де нѣтѣре дела дѣнчѣенѣтѣлѣс актѣвѣтѣгѣдѣеѣс кондикѣеѣс чѣвѣлѣс.

Лѣкрѣрѣеле жѣдекѣторѣешѣтѣс шѣ негѣоѣѣиѣиснѣеле, каре сѣаѣс дѣнчѣенѣтѣс пѣнтѣе де актѣвѣтѣатѣеа кондикѣеѣс чѣвѣлѣс дѣнѣс детѣрѣмѣнѣѣиснѣеле леѣѣилорѣс де маѣ пѣнтѣе, сѣнтѣс а се жѣдека дѣнѣс еле.

Ачѣстѣа аре валѣрѣеа сѣа дѣн деосѣвѣс деосѣре капѣчѣтѣатѣеа персѣнѣале а дѣсѣзнѣе асѣпра авѣреѣе сѣле прѣн тѣстѣамѣнтѣс дѣнѣс кѣтѣс еа а атѣрнатѣс дела вѣрѣста шѣ ѣенѣлѣс тѣстѣатѣорѣелѣс. Персѣнѣеле де амѣндѣоѣе ѣенѣзѣрѣс, каре аѣ кѣпѣтѣатѣс дрѣнтѣлѣс де маѣорѣѣтѣатѣе дѣнѣс леѣѣе де маѣ пѣнтѣе, пѣнтѣеа актѣвѣтѣгѣдѣеѣс кондикѣеѣс чѣвѣлѣс, сѣнтѣс а се лѣса дѣн дрѣнтѣлѣс ачѣстѣа не атѣнсе.

3. Пѣрѣнѣдѣеѣс, каре аѣ кѣпѣтѣатѣс дрѣнтѣлѣс де а траѣе венѣтѣзѣрѣеле авѣреѣе копѣилорѣс сѣеѣс фѣзѣрѣс овлѣгаѣисне де а да сокотѣлѣс дѣнѣс портѣеле леѣѣисѣе де маѣ пѣнтѣе, рѣштѣнѣс шѣ дѣн вѣѣторѣс сѣзѣтѣѣдѣс де а да сокотѣлѣс, дѣн кѣтѣс се лѣкрѣс деосѣре кѣзѣтѣа авѣзѣѣс а копѣилорѣс дѣн тѣмпѣлѣс валѣрѣеѣс ачѣелорѣс леѣѣс, дѣнѣс еѣс аѣ шѣ не вѣѣторѣс а дѣнѣепѣлѣнѣс ачѣеле овлѣгаѣиснѣе кѣтѣре копѣиѣс лорѣс, че лѣс се импѣнѣс де

ачесге леџи кз прівинџь ла граџереа венитџрилорџ. Еї сџнтџ шї овлегаџї а арџта дџпъ determīnăciunele новеї леџї шї капиталеле ориџинарїџ алџ авџџїеї копїлорџ сеї жџдекџторїеї, кареа аре сџ жџдече, оре есте елџ кџвїнџїосџ асекџратџ, сџџ џн че модџ с'арџ потеа џнгрїџї де секџрїсареа лџї.

4. Кџраторїї шї тџгорїї, че сџнтџ рџндџїџї дџпъ портеле де дрепџтџрї де маї пайнте, аџ сџ есерџїтесе дїрегџторїа лорџ сџвтџ прївегїареа жџдекџторїеї дїн зїоа џнченереї актївїтџџїї кондїчеї чївїлї, кџ тоте овлегџџїзнїле, че лї се їмпџнџ прїн поа леџе шї сџвтџ рестрџнџїереїле де дрепџтџ, че сџнтџ еспрїмате аколо.

5. Determīnăciunele асџпра вртџрилорџ де дрепџтџрї дїн десџїнџтата авїтїчїтате, асџпра актївїтџџїї тестаментелорџ шї џнкеїетелорџ контрактџ, че с'аџ фџкџтџ пайнте де џнтродџчереа кондїчеї чївїлї, шї асџпра вртџреї де моштенїре, че есте а се пџзї џн касџрїле, кџндџ тестатореле џнкџ пайнтеа актївїтџџїї кондїчеї чївїлї а тџрїтџ фџрџ тестаментџ, сџнтџ џн деосевї кџпрїнсе џн леџїле асџпра регџлаџїзнеї реладїзнїлорџ дїн леџїле де маї пайнте, че аџ статџ џн прївїнџа леџїлорџ де моштенїре шї де авїтїчїтате. Токмаї ашїа есте шї џнтревареа, џн кџтџ аџ се маї џїнџ шї џн вїїторїџ реладїзнїле де дрепџтџ, каре сџнтџ џнтемеїете џнтре кџсџторїџї прїн кџсџторїе, че џнкџ пайнте де актївїтатеа кондїчеї чївїлї с'аџ џнкеїетџ џн прївїнџь ла авџџїа лорџ, аџ а се жџдека дџпъ портеле че сџнтџ копрїнсе аколо.

6. О проскрїпџїзне че а џнченџтџ пайнте де актївїтатеа кондїчеї чївїлї есте а се жџдека дџпъ леџїле маї векї.

Дџкџ арџ вреа чїнева сџ се провоче ла проскрїпџїзне џн касџрї, џн каре ачџста дџпъ леџїле де маї пайнте нџ а авџтџ локџ, сџџ кџ арџ фї не вїџї їмпнџ маї лџвгџ хотџрџтџ декџтџ џн кондїка чївїле, атџнчеа елџ пџте џн касџлџ дїнтџїџ алџ проскрїпџїзнеї џнтрџ тогџ, їарџ џн алџ доїле, а џнчене калкџлареа термїнџлџї хотџрџтџ џн кондїка леџїї пџмаї дела ачелџ пџнктџ де їмпнџ, де кџндџ леџеа презенте џнчене актївїтатеа сеа. Прїн ачџста џнсе нџ се скїтџвџ нїмїкџ џн портеле, че с'аџ емїсџ асџпра регџларїї рапортелорџ, че аџ статџ деспре авїтїчїтате шї зелоџїре.

Арт. XIII. Трактателе кџ стателе дїн аџарџ, че аџ реладїзне ла дрепџтџлџ чївїле, аџ валореа сеа шї џн Транссїлванїа, џнкџтџ актївїтатеа лорџ нџ есте апрїатџ рестрџнџь ла деосевїте џерї де ко-

рџнџ, дїн їмпнџлџ џн каре џнтрџ кондїка чївїле џн потере.

Арт. XIV. Ынде џн леџї се џнтрџвїнџеџь еспресїџнеа „провїнџїџ“, се џнџелеџе прїн еа терџнџлџ џнтрџеїџ џерї де корџнџ. Ла тревїле, каре сџнтџ прїн кондїкџ рџндџїте џн кџдереа дїрегџторїелорџ де џерџ, аре кїемаре сџпрета дїрегџторїџ чївїле а џереї, ла тревїле дїрегџторїелорџ де черџкџрї сџнтџ кїемате дїрегџторїеле полїтїче де асемене пџте фџрџ деосевїре, орї че пџте ворџ порта еле дџпъ ашеџтџнтџлџ џереї. Черџкџлџ де актївїтате, че џн кондїкџ с'а датџ дрепџтџрилорџ де претџрџ вїнџ џн кџдереа ачелорџ жџдекџторїї де прїма їнстанџїџ, кџрорџ есте елџ џнкрџдїнатџ дџпъ леџї асџпра кџї се кџвїне.

Арт. XV. Mїнїстрџлџ пострџ де дрепџтате џ лџсџрџїнатџ кџ есекџтареа патентџлџї ачесгїа.

Datџ џн капитала шї reshedїнџа пџстрџ џнперџтџскџ Вїена џн доџезеџї шї пџџџ Маїџ аџлџлџ вна мїе опт сџте чїнџїзџчї шї треї, аџлџлџ џнперџтџїеї пџстрџ алџ чїнџџелеа.

Франчїскџ Іосїфџ т. п. (L. S.)

Конте Бџол-Шазенштаїн т. п. Крџвсџ т. п.

Ла прџналта ordїнџџїзне :

Raconnet т. п.

(Dїн Телеграфџлџ-Романџ.)

ТЕСТАМЕНТџЛџ Лџї ПЕТРџ ЧЕЛџ-МАРЕ, *Царџлї Рџсїеї.*

џн моментџлџ челџ маї демнџ де атенџїзнеа тџтџрорџ гџвернелорџ европене, пекџндџ адекџ се фаче пасџлџ челџ маї grandїосџ дїн партеа Рџсїеї џн ориентџ, нџ лїнсїмџ а пџвїїка тестаментџлџ лџї Петрџ Челџ-Маре, џнператџлџї Рџсїеї.

Ачестџ тестаментџ с'а кџмїнекатџ де амбасадорџлџ фрџнческџ ла кџртеа дїн Петрополе џнкџ лџї Лџдовїкџ алџ 14., шї пела аџлџ 1843 се пџвїїкџ маї прїн тоте жџрналеле дїн жџрналџлџ фрџнческџ „Преса“. Тоте прїнчїпїеле џенераре, каре леаџ овсерватџ де атџнчї сџверанїї Рџсїеї џн полїтїка шї планџрїле лорџ, се афлџ пе фаџџ џн тестаментџлџ ачеста. Ынџ докџментџ адесџ пџвїїкатџ,

че се по́те чіті кїарѣ авѣтѣ кѣ дїдоїтѣ дїтересѣ шї дї рецїзїїле челе маї дїпалте. Дечї еатѣ лѣ:

„Дї Нѣмеле п. с. шї недесп. тр. Ної Петрѣ I, ла тогї моштенїторїї шї зрѣторїї тронѣлї шї гѣвернѣлї нацїзїї. Мареле Дѣмнезеѣ дела каре не аветѣ фїїнда шї корѣна, лѣмїнїндѣне кѣ дѣхлѣлѣ сѣпгѣ шї сїрїжїнїндѣне кѣ а са пѣтере, тѣ еартѣ а прївї не породѣлѣ рѣсаскѣ ка кїѣматѣ дї вїїторїїе ла стѣпнїїреа дїтреагѣ а Европѣ, — дїмї дїтетеїезѣлѣ ачеастѣ жѣдекатѣ не ачеса, адекѣ, кѣ чеа маї маре парте а нацїзїїлорѣ Европѣ а а-жнїсѣ ла о старе де вѣтрѣнїеде, вецїнѣ кѣ сѣлѣ-тѣцїїнеа, с'аѣ кѣ дїпїнїтеазѣ кѣтрѣ дїжса кѣ маре пасѣ. Дїнтр'ачеаста зрѣеазѣ, кѣ еле тревѣе сѣ фїѣ кѣ дїлеснїре, шї фѣрѣ дїдоїалѣ, вїрїїте де кѣтрѣ знїѣ породѣ тїпѣрѣ шї поѣ, кїндѣ ачеста ва ажнїеде ла а са пѣтере шї крештере. — Прї-вескї пѣвѣлїреа престе дїрїле дела апѣсѣ шї дела ресѣрїтѣ прїп пордѣ, ка о мїшкаре спорїадїкѣ хотѣрѣжѣ де проведїнїцѣ, каре астѣелѣ а ренѣ-скѣгѣ не попорѣлѣ Ротакѣ прїп пѣвѣлїреа нацїї-лорѣ варѣаре.“ —

„Преведїрїле нацїїлорѣ десїре тѣзѣ по́нте свїт дїтокмаї ва вѣрсареа Нїлѣлї, каре дї времї хотѣрѣжѣ вїне де дїнграшѣ кѣ алѣ сѣѣ помолѣ локѣрїле челе славе але Ецїпѣлї.“

„Еѣ ам гѣсїтѣ Рѣсїа пѣ рѣѣ, о ласѣ акѣма рѣѣ, зрѣторїїї теї о ворѣ фаче маре дїтїнѣсѣ, ка се по́тѣ ародї.“ —

„Европа е серѣчїтѣ, шї талазѣрїле сале се ворѣ реѣрса кѣ тѣте ставїлїле че тѣпеле слѣвѣ-ноцїте арѣ пѣне рекомѣтрѣ; дакѣ зрѣторїїї теї ворѣ шїтї се дїрїдесе кѣрѣслѣ лорѣ, — пентрѣ ачѣ-ста дарѣ ле ласѣ дїсетпѣрїле зрѣтѣорѣ, че ле рекомѣндѣ атенцїї шї овсерѣдїїзїїнеї лорѣ челеї статорнїче : —

1. Се фїѣ нацїїнеа рѣсаскѣ дїнтр'о старе де ресвоїѣ некомпенїтѣ, пентрѣ д'а авѣ не солдатѣ тогѣ дезна дїтѣрѣвѣтатѣ шї дї есердїїдї, сѣ пѣлѣ ласе сѣ одїхнеаскѣ, декѣтѣ пентрѣ а се дїтѣзнї-тѣцїї фїнанцеле статѣлї, сѣ дїтѣзнїтернїчеаскѣ ар-тїїле; сѣ алѣгѣ моментеле дїп време пентрѣ лок-вїтѣрѣ; сѣ факѣ астѣелѣ, ка пачеа сѣ слѣжаскѣ рѣсвоїѣлї шї рѣсвоїѣлѣ пѣчеї пентрѣ дїтереселе тѣрїреї шї ферїчїреї крескїнде а Рѣсїїеї.

2. Сѣ дїтѣрѣдошезе прїп тѣте мїжлѣчеле пѣ-тїнцїїсе не тѣте попорѣле лѣтїнїте але Европїї, не кїпїтанїї дї времеа ресвоїѣлї шї не дїнѣвѣдїїї дї времеа пѣчїї, пентрѣ ка сѣ се фолоеѣсѣ нацїа

рѣсаскѣ дїп фолоселе челорѣламе попорѣ фѣрѣ дїпсѣ сѣ о факѣ д'а перде дїп але сале пропрїї.

3. Сѣ їее парте кѣ тотѣ окасїсїнеа ла прїчї-пеле шї чертеле европене орї де каре ворѣ фї, шї маї кѣ самѣ ла ачеле але Цѣрманїїеї, каре фїїндѣ маї апропїатѣ дїтересезазѣ маї д'адрентѣлѣ.

4. Сѣ десїїне Полонїа ацїїндѣ тѣрѣзѣрѣї шї їнтрїцїї некомпенїте; сѣ кѣштїїде не чеї пѣтернїчї прїп аврѣ, се дїфлѣзе дї діете, сѣ ле корѣшнїѣ ка се аївѣ парте дї лѣкрѣрїле адецерїї реїлорѣ; сѣ кѣштїїде партїзанї, сѣї протѣеѣзе, сѣї мїжлѣ-чѣскѣ дїнтраре де трѣпне тѣскѣлештїї шї се стеа аколо пѣлѣ ла времеа де а ретѣнѣ пентрѣ тотѣ де зна шї дакѣ пѣтерїле стѣрїїне се ворѣ дїнцї-трївї, сѣ ле домолѣскѣ дїнтр'а челѣ мїнѣтѣ, дї-вѣзѣрѣндѣ статѣрїле, пѣлѣ кїндѣ ва пѣтѣ лѣа дї-дерептѣ чееа че се ва фї датѣ.

5. Се їее кѣтѣ се ва пѣтѣ маї тѣлѣтѣ дїп Svedia, шї сѣ шгїе а таїїна ка сѣ се атаче де дїжса, ка се аївѣ кѣвѣпгѣ де а о сѣвѣзѣга; прїнтр'ачѣста сѣ дїнстрїїнезе Danie шї не ачѣста де Svedia, шї се сѣдїїе кѣ дїнгрїїїре рївалїтатеа лорѣ. —

6. Прїндїї Рѣсїїеї се їее де содїїе дїнтрѣ прїп-чеселе цѣрмане, ка прїп насѣлѣ ачеста се дїтѣл-дѣскѣ аїанцеле де фамїїле, сѣї апропїе їнтереселе, шї сѣ знїаскѣ де сїне Цѣрманїа ла дїтересѣлѣ по-стрѣ дїтѣлѣндѣ дїфлѣїнцїа пѣстрѣ.

7. Сѣ преѣре аїанцїа Англіїеї пентрѣ алѣ по-стрѣ комерцїї, фїїндѣ пѣтереа, каре аре маї тѣлѣтѣ тревїнїцѣ де пої пентрѣ а са тарїнѣ шї каре по́те фї маї фолосїтѣре ла десволтареа тарїїнеї пѣстре, сѣ скїтѣе лемеле пѣстре шї алте про-дѣпѣтѣрї кѣ аврѣлѣ сѣѣ, шї сѣ статорнїчеаскѣ дїнтрѣ негѣдїторїїї корѣвїерїї сѣї шї дїнтрѣ аї пѣстрїї репортѣрїї некомпенїте, каре формѣзѣ не але Цѣреї пѣстре ла пѣвїгѣдїїїне шї ла комерчїїѣ. —

8. Сѣ се дїтїнѣзѣ фѣрѣ дїчетаре кѣтрѣ Нордѣ дї лѣпгѣлѣ Мѣрїї балтїче, асемене шї кѣтрѣ сѣдѣ дї лѣпгѣлѣ Мѣреї пентре. —

9. Сѣ се апропїе кѣтѣ маї кѣ пѣтїнцѣ кѣтрѣ Константїнополе шї де India; ачела, каре ва фї а-коло стѣпнїторїїѣ, ва фї адевератѣ стѣпнїторїїѣ алѣ лѣмеї; прїп зрѣмаре сѣ рескѣле ресвоїїе некомпенїте кїндѣ дї Тѣрчїа, кїндѣ дї Персїа; сѣ дї-тетеїезе магазїїї не Мареа пентрѣ, сѣ се апропїе пѣдїнѣ кѣте пѣдїнѣ де ачеастѣ маре, асеменеа шї де мареа валтїкѣ, каре ачесте дѣѣе сѣнтѣ знїѣ дї-доїтѣ пѣпкѣ тревїнцїїїосѣ ла есѣзїїреа проїентѣ-лї. Сѣ грѣвѣскѣ кѣдерѣ Персїїеї, сѣ пѣтрѣзнїѣ пѣлѣ ла голѣлѣ еї; сѣ статорнїчеаскѣ, фїїндѣ прїп

пътинцъ, prin Cipria vekizlă negođŭ ală rŭsŭrŭtŭlŭi, ŭi sŭ lŭain-teze pŭlŭ la India, kare sŭntŭ maga-zinele lŭmŭi; ŭiindŭ odatŭ akolo pŭđinŭ trevŭinŭđ vomiŭ avé de azrŭlă Engli-terei!

10. Съ каzte ŭи съ цинъ кз джрижире али-анца Австрией ŭи се спрѣжинеаскъ ла пѣрере пла-нѣриле еї de o domŭire viitorŭe азѣра Цѣрманіей ŭи сѣи дитѣрѣте дитѣраскѣсѣ дѣ контрѣи цѣалѣ-зѣа принди-лорѣ ŭи се есерѣдезе азѣра ачесторѣ цѣрѣи зпѣ фелѣ de протекциѣне, каре прегѣтеите стѣпѣнѣirea еї не вииторѣне. —

11. Се дѣтересеze не Австриа а гони не Тѣркѣ дѣн Европа ŭи се факъ нестрикѣчѣсе цѣалѣзи-ле еї дѣпѣ виѣрѣirea Констанѣинополѣлѣи, с'аѣ сѣтѣдѣндѣ векѣле статѣрѣ але Европѣи ла ресвоѣи дѣ контра еї сѣи дѣндѣи о парте дѣн виѣрѣ, не каре і ва лѣа о дѣпаѣиѣи маї тѣрѣзиѣ. —

12. Съ се сілѣскѣ а зпѣ дѣпреѣдѣрѣлă съѣ не тодѣ грѣчѣи пѣвѣидѣи, карѣи сѣнтѣ респѣндѣидѣи сѣи дѣн Бѣгарѣа, с'аѣ дѣн Полонѣа; съ се факъ алă лорѣ чѣнтѣрѣ (—) алă лорѣ протекторѣи ŭи се ŭи статор-пѣчѣскѣ маї пѣинте о предомѣире зпѣверсалѣ прин-тѣрѣиѣи фелѣи, de прѣмаѣиѣи сѣи авѣокраѣиѣе вѣсерѣ-чѣаскъ, ачѣштѣа сѣнтѣ тодѣи прѣтегѣи, кѣтѣ ар пѣтѣ сѣи аїѣи чѣнева дѣн контра фѣекѣрѣи дѣн врѣштѣ-шѣи сѣи, —

13. Свѣдѣа дѣстѣдѣлѣтѣ, Перѣсіа сѣпѣсѣ, По-лонѣи сѣвѣжѣгатѣ, Тѣрѣчѣа виѣрѣитѣ, арѣи-ле пѣстре адѣ-пѣте, Мѣреа пѣгрѣи ŭи Балѣикѣи кѣпрѣнѣсѣ кз пѣїле пѣстре. Се кѣвѣне дѣсѣ маї дѣтѣиѣи а пропѣне дѣн парте ŭи прѣтѣнѣа ла кѣртеа de Версалѣа (Франѣа, не зрѣтѣ ла ачѣа а Виѣнеї de а дѣпѣрѣдѣи кз дѣнѣа дѣнперѣрѣдѣа лѣмѣи. — Дѣкѣ зпѣа дѣнѣтрѣнѣсѣле ва прѣтѣи, чѣеа че е фѣрѣ дѣноѣалѣи, лѣнгѣшѣндѣ амѣ-дѣиѣнеа лорѣ ŭи егѣистѣлă, сѣ се серѣвѣскѣ кз дѣнѣа пѣнтѣрѣка се сѣѣрѣате, — ŭи кѣндѣ і ва венѣ рѣн-дѣлă ачѣеїа, каре ва рѣтѣнеа, апѣкѣндѣ апѣи ŭи кз ачѣста о лѣнтѣ, сѣѣрѣиѣитѣлă ачѣстеїа пѣ ва пѣтеа фѣи пѣсѣгѣрѣ, авѣндѣ Рѣсіа дѣн стѣпѣнѣirea са тоѣтѣ ориѣнтѣлă ŭи о тѣре парте а Европѣи;

14. Дѣкѣ фѣекѣрѣ дѣнѣтрѣнѣсѣле, чѣеа че пѣ е de крѣзѣтѣ, ар рѣѣсѣа пропѣнѣра Рѣсіей, ва трѣвѣи але ресколѣ рѣсвоѣе ŭи але фѣаче сѣ се сѣлѣбѣскѣ зпѣа не алѣа, атѣнѣи фѣолѣсѣндѣсе de зпѣи мѣнѣтѣ дѣ-тедѣиторѣ Рѣсіа ва пѣвѣлѣи кз трѣпѣле сѣле адѣпѣте

маї дѣтѣи азѣра Цѣрманіей. дѣнѣтрѣачѣеашѣи вре-те дѣбѣ флѣте марѣи ворѣи порѣи, зпѣа дѣла Мѣреа de азѣрѣи ŭи чѣеалѣлѣтѣ дѣн партеа Арханѣ. дѣнѣкѣрѣкѣте кз чѣе асѣатѣче, прѣтеѣиѣе de флѣтеле чѣе ар-мѣте дѣпѣ Мѣреа пѣгрѣи ŭи Мѣреа валѣикѣи дѣнѣ-тѣндѣ prin Marea mediteranŭ ŭи prin oceanŭ; еде ворѣи дѣнѣпѣка Франѣа не de о парте ŭи de чѣеалѣлѣтѣ парте не Цѣрманѣа, ŭи ачѣсте дѣбѣе пѣрѣдѣи виѣрѣите фѣи-ндѣ, чѣеалѣлѣтѣ парте а Европѣи ва трѣче кз дѣ-лесѣире сѣвѣ жѣгѣлă Рѣсіей фѣрѣи чѣлă маї мѣкѣ пѣ-рѣколă. Астѣфѣлѣи се пѣте ŭи трѣвѣие сѣ се сѣвѣжѣѣе Европа.“ —

Пѣлѣи 'икѣтѣ е ачѣстѣ дѣкѣментѣ адеѣвѣратѣи пѣ воїмѣи а чѣрѣчѣта, дѣстѣлă, кѣ елă чѣркѣлă атѣтѣ prin жѣрѣналѣе Цѣрманіей кѣтѣ ŭи prin зпѣле але Австрией акѣтѣ de кѣрѣндѣ, дѣпѣи каре 'лă рѣпрѣдѣ-чѣтѣи ŭи ної, ка не о сімпѣлѣ рѣпѣштѣте.

(Bezŭi ŭи „Morgen-Postŭ“ Nr. 145 1853.)

(Ар фѣи сѣ не адѣчѣтѣи аїнѣте аїчѣи ŭи de тра-ктѣтеле Рѣсіей кз пѣрта дѣн прѣвѣнѣа Ппѣтелорѣ. Bezŭi трактѣтеле дѣн Фѣѣїа дѣн апѣлă трѣкѣтѣ Nr.

P.

ЖНѢ СЖСИНѢ.

Жндеїи вѣртѣтеа, драгѣстеа, дѣрѣл,
Жндеїс ачѣлеа харѣрѣи чѣрѣштѣи,
Жндеїи крѣдѣнѣа, жндеїи амѣрѣл?
— Астѣзѣи дѣн лѣте пѣ ле гѣсѣштѣи.

Сѣерѣи маї дѣлѣте тоате рѣтрѣсе
Дѣн глѣвѣлѣ пѣстрѣ, de прѣ пѣтѣнтѣ;
Вѣдѣи ŭи крѣме пѣмаї рѣтѣсе,
— Оамѣнѣи астѣзѣи кѣар зѣвѣре сѣнтѣ.

Сѣї пѣлѣнѣетѣи дѣсѣ, сѣї пѣлѣнѣетѣи фѣратѣ
Кѣар ŭи атѣнѣчѣа кѣндѣ не зрѣскѣ;
Кѣчѣи а лор пѣтѣиѣи ŭи рѣзѣтѣте,
Але лор вѣдѣи дѣи пѣдѣнѣсѣскѣ.

Ах! Сѣ тоѣтѣ пѣлѣнѣетѣи а лор зпѣнѣтеле,
Шѣи нѣчѣи одатѣ сѣ не зрѣи;
Аѣ еї дѣн лѣте дѣстѣле рѣле;
Ної се кѣвѣне сѣї тѣнѣнѣимѣ.

1847.

N. Istrari.